

NIEUW IN NEDERLAND

Samengesteld door Gerard J. Majoor

Eerste melding van de Chinese vijvermossel *Sinanodonta woodiana* (Lea, 1834) uit Nederland

A.D.P. van Peursen

This paper describes the first record of the Chinese Pond Mussel, *Sinanodonta woodiana* (Lea, 1834) in the Netherlands. Shells were recovered from a reclaimed garden pond in the province of Utrecht which previously housed Koi carp (*Cyprinus carpio*).

Op 9 september 2010 organiseerde de heer Hendrik Baas, stadsecoloog van de gemeente Zoetermeer, een avond over 'Exoten in Nederland'. Deze bijeenkomst werd gehouden in stadsboerderij 'Het Buitenbeest', in het kader van het Jaar van de Biodiversiteit.

In één van de vitrines van het lokaal waar de exotenvondst werd gehouden zag ik (AvP) twee doubletten van de Chinese vijvermossel *Sinanodonta woodiana* (Lea, 1834) liggen. Ze bleken te zijn gevonden door de heer Tije Feijen en ik maakte een afspraak met hem om een keer foto's van deze zoetwatermosselen te maken en om meer over de herkomst van deze schelpen te horen.

Op 3 december 2010 heb ik de bijgaande foto's gemaakt.

Chinese vijvermossels *Sinanodonta woodiana* (Lea, 1834) uit een vijver op particulier terrein bij Utrecht. Het kleinste exemplaar heeft een breedte van ongeveer 21 cm.

De exemplaren van *Sinanodonta woodiana* zijn afkomstig uit een grote vijver op een particulier terrein in de buurt van Utrecht. Omdat de nieuwe eigenaar van het terrein geen behoefte had aan deze vijver is deze drooggelegd en uitgegraven en daarbij kwamen de twee exemplaren van de Chinese vijvermossel tevoorschijn. Vermoed wordt dat larven (glochidia) van deze Chinese vijvermossel zijn meegekomen met geïmporteerde Koi karpers (*Cyprinus carpio*) die in deze vijver werden gehouden.

Herkomst en verspreiding van de Chinese vijvermossel

De Chinese vijvermossel is oorspronkelijk afkomstig uit oost- en zuidoost Azië. Waarschijnlijk zijn glochidia van deze soort tezamen met karpersoorten geïmporteed in Europa. Daar werd de soort voor het eerst in 1979 waargenomen in Roemenië. Al in 1999 werd de Chinese vijvermossel ook gemeld uit onze buurlanden Duitsland en België; daarnaast zijn er nog zo'n 13 landen in Europa waar deze soort al is gevonden. In 2010 is de Chinese vijvermossel ook in de staat New Jersey in de U.S.A. aangetroffen (Mienis, 2010).

Hoewel deze waarneming uit Nederland niet in open water is gedaan betreft het waarschijnlijk wel de eerste vondst in Nederland. Deze vondst beantwoordt aan de voorspelling die al in 2003 door Mienis werd gedaan dat de Chinese vijvermossel op korte termijn ook in Nederland te verwachten was.

Bijvoorbeeld in Italië is gebleken dat deze zoetwatermossel

zich snel kan verspreiden en na vestiging een bestaande populatie van de Vijvermossel *Anatina a. anatina* (Linnaeus, 1758) geheel kan verdrijven (Cappeletti et al., 2009).

Mijn dank gaat uit naar de heer Tije Feijen die mij over de herkomst van de schelpen van de Chinese vijvermossel heeft verteld en die mij in de gelegenheid heeft gesteld om foto's te maken en naar Gerard Majoor die de tekst kritisch heeft meegelezen.

Literatuur

- CAPPELETTI, C., C. SIMONE, M.E. BELTRAMI & F. CIUTTI, 2009. *Sinanodonta woodiana* (Lea, 1834) (Bivalvia: Unionidae): a new non-indigenous species in Lake Garda (Italy). *Aquatic Invasions* 4 (4): 685-688.
- MIENIS, H.K., 2003. Wie vindt de eerste Chinese vijvermossel? *Voelspriet, ANM Nieuwsblad* 2 (2): 4.
- MIENIS, H.K., 2010. Additional information concerning the conquest of Europe by the invasive Chinese Pond Mussel *Sinanodonta woodiana*. 23: *News from France and Serbia. Ellipsaria* 12 (3): 10-11.

Adres van de auteur:
Tarweakker 65
2723 TB Zoetermeer
peurs040@planet.nl